

El meu itinerari post-ESO: dossier de tres opcions

Projecte en tres sessions: cada alumne investiga tres itineraris concrets després de 4t ESO (mínim un de Batxillerat, un d'FP i un tercer lliure), elabora un dossier estructurat amb dades reals i el presenta al grup en cinc minuts.

DURADA

3 sessions · 1 setmana i mitja (investigació + redacció + presentació)

AGRUPAMENT

individual

UNITAT 5

El sistema educatiu: itineraris després de 4t ESO

MATERIALS

- Plantilla de dossier en PDF o document compartit (inclosa davall)
- Accés a internet a l'aula (portal TodoFP, web de la universitat de referència autonòmica, SEPE, observatori autonòmic d'ocupació)
- Llista actualitzada de centres educatius de l'entorn (en províncies grans, mapa interactiu de la conselleria/consejería d'Educació)
- Cronòmetre visible per a les presentacions
- Rúbrica d'avaluació impresa per al professor i per a coavaluació entre alumnes

ENCAIX CURRICULAR · Sabers D.1, D.2, D.5 · Comp. específiques CE5, CE8 · Comp. clau CPSAA, CD, CE, CCL

Plantejament

Hem vist a classe el mapa complet del sistema educatiu espanyol post-ESO: cinc modalitats de Batxillerat, 26 famílies professionals amb tres graus d'FP, vies alternatives (artístiques, esportives, EOI, certificats de professionalitat). El mapa està dibuixat. Ara toca allò difícil: **baixar del mapa al terreny**.

Este projecte et demana que deixes de parlar del sistema en abstracte i tries **tres opcions reals i concretes** que podries prendre l'any que ve. Has d'investigar-les amb dades verificables —no amb suposicions ni amb allò que diga el teu cosí major— i plasmar el resultat en un **dossier** que servisca tant per a defensar-lo davant de la teua família com per a tu mateix d'ací a sis mesos, quan ja no recordes allò que estaves pensant hui.

La unitat no busca convèncer-te de què triar. Busca que tries amb informació de veritat i no per inèrcia.

Objectius didàctics

- Aplicar el contingut del Tema 5 (modalitats, graus, vies) a tres casos concrets i reals.
- Practicar **busca d'informació** en fonts oficials: TodoFP, BOE, portals autonòmics, SEPE, web d'universitats.
- Aprendre a estructurar un dossier informatiu amb dades verificables, fonts citades i opinió raonada.
- Desenvolupar **competència oral** mitjançant una presentació breu (5 min) amb torn de preguntes.
- Prendre consciència de la decisió pròxima i reduir el pes de mites i prejudicis socials.

Estructura del projecte en tres sessions

Sessió 1 — Investigació (60 min)

1. **Elecció de les tres opcions (10 min).** Al teu dossier han d'aparèixer almenys:

- **Una opció de Batxillerat** (modalitat + possible grau universitari o cicle posterior).
- **Una opció de Formació Professional** (família professional + cicle concret, indicar si és Bàsic, Mitjà o Superior).
- **Una tercera opció lliure:** pot ser una segona d'FP, una segona de Batxillerat, una via alternativa (conservatori, ensenyaments esportius, EOI en paral·lel, programa singular, certificat de professionalitat) o fins i tot “any sabàtic actiu” si l'argumentes amb un pla concret.

2. **Busca guiada (40 min).** Per a cada opció, busca i guarda:

- Centre educatiu concret on s'impartix (idealment accessible des del teu domicili).
- Requisits oficials d'accés (amb enllaç al BOE, decret autonòmic o fitxa de TodoFP).
- Assignatures o mòduls principals del primer curs.
- Continuïtat lògica en acabar (quin grau universitari, quin Grau Superior, quin lloc de treball d'entrada).
- **Dades d'ocupabilitat i salari mitjà d'entrada** (font: SEPE, observatoris autonòmics, informes Bertelsmann, dades de l'INE). Mínim dos fonts per opció.

3. **Registre de fonts (10 min).** A l'última columna del dossier, anotar **URL completa i data de consulta** de cada dada. Sense font no hi ha dada.

Sessió 2 — Redacció del dossier (60 min)

1. **Redacció individual (45 min).** Amb les dades de la sessió 1, omplir la plantilla del dossier (vegeu més avall). Cada opció ocupa una pàgina. Al final, una pàgina de **conclusió personal raonada**: quina de les tres t'encaixa més, **per què**, quins dubtes et queden i quina informació addicional necessaries arregar abans de prendre la decisió definitiva.

2. **Revisió creuada per parelles (15 min).** Intercanvia el dossier amb un company. Dona feedback en tres eixos: claredat, fonts verificables, coherència entre dades i conclusió. Anota dos coses bones i una millorable.

Sessió 3 — Presentació al grup (60 min)

1. **Presentació individual (5 min per alumne, 4 alumnes per sessió).** Cada alumne presenta les seues tres opcions i argumenta quina considera la millor per a si mateix i per què. Suport visual opcional (una diapositiva per opció).

2. **Torn de preguntes (2 min per presentació).** La resta del grup pregunta. Les preguntes s'han de centrar en dades i raonament, no en judicis personals.

3. **Coavaluació ràpida (al final).** Amb la rúbrica del professor, cada alumne valora de l'1 al 4 dos companys assignats, en els eixos: rigor de les dades, claredat de la presentació, raonament de la conclusió.

Si la classe té més de 20 alumnes, esta sessió s'estendrà a dos sessions de 60 min perquè tots presenten.

Plantilla del dossier

Cada opció (tres en total) ocupa **una pàgina** amb esta estructura:

OPCIÓ [1, 2 o 3] · [Nom breu]

VIA

Tipus d'itinerari (Batxillerat modalitat X / FP)

CENTRE

Nom del centre educatiu i localitat.
Distància/temps des del meu domicili.

REQUISITS D'ACCÉS

Titulació prèvia exigida, nota mínima si aplica,
proves addicionals.
→ Font oficial: [URL + data]

CONTINGUTS PRINCIPALS

Assignatures/mòduls clau del primer curs (3-5
exemples). Què s'aprén a fer realment.

EIXIDES CONCRETES

- Continuació natural (universitat / Grau Superior / mercat laboral).
- Tres llocs de treball o professions d'entrada típiques en acabar la via i la seva continuació.

OCUPABILITAT I SALARI MITJÀ

- Taxa d'ocupació de la titulació (%) i font.
 - Salari mitjà brut anual d'entrada (€) i font.
 - Tendència (estable, en creixement, en declivi) a 5 anys.
- Mínim dos fonts diferents.

OPINIÓ PERSONAL JUSTIFICADA

Per què la incloc? Què m'atrau? Què em preocupa? Mínim cinc línies. Sense "perquè mola" ni "perquè mon pare diu".

Després de les tres pàgines-opció, una **pàgina final de conclusió raonada**:

LA MEUA OPCIÓ PREFERIDA (HUI)

ELECCIÓ

Quina de les tres i per què.

CRITERI DECISIU

Quin dels tres criteris de la unitat
(allò que se'm dona millor / allò que em motiva /
ocupabilitat real) ha pesat més, i per què.

DUBTES QUE EM QUEDEN

Mínim tres dubtes concrets. Sense dubtes, no
hi ha decisió honesta.

QUINA INFORMACIÓ ADDICIONAL NECESSITE

A qui parlaré, quina jornada de portes
obertes visitaré, quina dada em falta.

REVISIÓ

Data en què tornaré a llegir este dossier
per a confirmar o canviar la decisió.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Diversitat i coherència de les tres opcions	Inclou almenys una de Batxillerat, una d'FP i una tercera distinta; les tres són realistes per al perfil de l'alumne	10 %
Rigor de les dades	Xifres verificables, fonts oficials citades amb URL i data; mínim dos fonts per opció en ocupabilitat/salari	30 %
Qualitat de la redacció del dossier	Complix la plantilla, llenguatge precís, sense faltes, ordenat	20 %
Raonament de la conclusió personal	Aplica els criteris vistos a classe (autoconeixement, motivació intrínseca, dades d'ocupabilitat, oferta de l'entorn)	20 %
Presentació oral	Estructura clara, gestiona el temps (5 min), respon amb solvència a les preguntes	15 %
Coavaluació lliurada	Lliura la coavaluació dels dos companys assignats amb feedback útil	5 %

Variants i extensions

- **Variant familiar.** Després de la sessió 3, cada alumne comparteix el dossier amb la seua família i porta una breu nota (½ pàgina) amb la reacció i els arguments contraris o complementaris rebuts. Excel·lent pont amb la pròxima tutoria conjunta.
- **Variant “10 anys després”.** Buscar a LinkedIn (o entrevistar) un titulat real de cadascuna de les tres opcions, preferentment egressat del centre identificat, i afegir una **cita** sobre la seua experiència. Cinc anys després de triar, ho recomanaria? Dona un realisme enorme al dossier.
- **Variant panell d'orientació.** Les millors presentacions es conviden a la jornada d'orientació del centre per a alumnes de 3r ESO. Funciona molt bé: els més xicotets escolten millor els alumnes de 4t que els professors.
- **Variant interuniversitària.** Si el dossier inclou un grau universitari, comparar la mateixa titulació en almenys dos universitats distintes (pública/privada, pròpia/d'una altra CCAA) i discutir notes de tall, preus i pla d'estudis.

Per al docent

Esta activitat funciona millor si es **sincronitza amb el Departament d'Orientació**. Tres recomanacions:

- Anuncia el projecte a Orientació abans de començar. Poden aportar materials actualitzats de la comunitat autònoma i, en ocasions, sumar-se a la sessió 3 com a avaluadors.
- Insistix que **les fonts són obligatòries**. Sense font, la dada no compta. És l'aprenentatge transversal més valuós de l'activitat.
- Evita corregir les opinions personals. La rúbrica valora **el raonament**, no l'elecció. Un alumne que defén bé per què vol ser tatuador professional val tant com un que defén bé per què vol estudiar Medicina.